

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี 2) พัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี 3) ทดลองใช้และประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี และ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี โดยศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 350 คน และสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จากนั้นดำเนินการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาสตรี จำนวน 50 คน และประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้อ่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ประเด็นการสนทนากลุ่ม ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และการทดสอบค่าที ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ

1.1 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาฯ จากการศึกษาสอบถาม

ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำจากการสอบถาม ปรากฏ ดังนี้

ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในทุกด้าน และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านองค์การ รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน ด้านการศึกษา และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ตามลำดับ และเมื่อศึกษาจำแนกรายด้าน พบว่า

1. ศักยภาพภาวะผู้นำด้านการศึกษา พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีใน

การได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำด้านการศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การรายงานผลการพัฒนา 2) การนำความรู้เกี่ยวกับการศึกษาไปใช้ในการบริหารการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการเรียนรู้ 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มากที่สุด และ 4) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาบุคคลในโรงเรียนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2. ศักยภาพภาวะผู้นำด้านบุคคล พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำด้านบุคคล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า 1) ค่านิยมและคุณธรรมทางวิชาชีพ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการบริหารงาน 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้บุคลากรคิดเชิงสร้างสรรค์ 3) การตัดสินใจ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมองภาพองค์รวมของสถานศึกษา และ 4) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการทำงานในรูปแบบของทีมงาน

3. ศักยภาพภาวะผู้นำด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า 1) การสร้างวิสัยทัศน์และวัฒนธรรมองค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน 2) การวางแผนกลยุทธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีวิธีการคิด (Way of Thinking) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจสถานการณ์ สามารถประเมินสถานการณ์และหาทางเลือกได้อย่างได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 3) การสร้างภาวะผู้นำ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การตระหนักและเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำ และการสนับสนุนและสร้างเสริมศักยภาพภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และ 4) การสนับสนุน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานแก่โรงเรียน

4. ศักยภาพภาวะผู้นำด้านองค์การ พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำด้านองค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า 1) การบริหารโรงเรียนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารหลักสูตรที่มี

ประสิทธิภาพ 2) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำกระบวนการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) การบริหารจัดการระบบและกระบวนการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษา

5. ศักยภาพภาวะผู้นำด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่า 1) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสัมพันธภาพเชิงสร้างสรรค์กับบุคคลอื่นในโรงเรียนและในชุมชน และ 3) ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม

นอกจากนี้ จากการสอบถามจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีมีความสนใจของในการได้รับการพัฒนาด้านศักยภาพภาวะผู้นำ ส่วนใหญ่สนใจในการได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับรูปแบบ/นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตามลำดับ

1.2 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาฯ จากการสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำจากการสนทนากลุ่ม ปรากฏ ดังนี้

1) ประเด็นที่ 1 แรงบันดาลใจ/มูลเหตุจูงใจในการก้าวเข้าสู่เส้นทางการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา แรงบันดาลใจ/มูลเหตุจูงใจในการก้าวเข้าสู่เส้นทางการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาส่วนหนึ่งได้รับแรงกดดันจากผู้บริหารและการทำงานของผู้บริหารในอดีต โดยเชื่อว่าหากตนเป็นผู้บริหารแล้วจะสามารถทำงานให้บรรลุผลได้ดีกว่า อีกทั้งบางส่วนได้รับการสนับสนุนทั้งจากผู้บริหาร ครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน

2) ประเด็นที่ 2 สถานภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในสังคมไทย สถานภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในสังคมไทยได้รับการยอมรับมากขึ้น และมองว่าคุณลักษณะเฉพาะของสตรีที่ช่วยให้การปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เช่น ละเอียดอ่อน ความรอบคอบ ความนุ่มนวล ความยืดหยุ่น และสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

3) ประเด็นที่ 3 ความท้าทาย (Challenges) ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาสตรีและศักยภาพภาวะผู้นำที่ต้องการได้รับการพัฒนา

ความท้าทายในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาสตรีมีความคาดหวังในการรักษา

เสถียรภาพของโรงเรียนให้คงอยู่และพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ และศักยภาพภาวะผู้นำที่ต้องการได้รับการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านการคิดสร้างสรรค์ผลงานการบริหาร โดยมองในเชิงของการสร้างสรรค์งานในการพัฒนาคุณภาพทั้งของนักเรียนและของโรงเรียน รวมทั้งต้องการหาวิธีการให้ครูสร้างสรรค์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของผลงานการพัฒนาทุกด้าน การพัฒนาในด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาบุคคลในโรงเรียนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คุณธรรมทางวิชาชีพ ความมุ่งมั่นในการพัฒนางาน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการควบคุมอารมณ์ของตนเอง

4) ประเด็นที่ 4 วิธีการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำ

วิธีการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำควรมาจากความต้องการของผู้รับการพัฒนาทั้งในด้านของเนื้อหาและด้านวิธีการ นอกจากนี้ วิธีการพัฒนาในแนวใหม่ ซึ่งเป็นผลดีกับทุกฝ่าย รวมทั้งเป็นการประหยัดทรัพยากรในการบริหารงานอีกด้วย คือ การเรียนทางไกล หรือการเรียนออนไลน์ และควรนำเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อให้เกิดการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในแนวใหม่

5) ประเด็นที่ 5 แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี โดยการศึกษาดูอย่างได้จาก Best practices และนำมาปรับใช้ในการพัฒนาตนเอง การสร้างเครือข่ายในการพัฒนา การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การศึกษาด้วยตนเอง การอ่านหนังสือ การเข้าฟังในการประชุม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความเห็น หรือการศึกษาต่อในหลักสูตรที่ตนเองสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน

1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ปรากฏผลการวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านศักยภาพภาวะผู้นำ จากแบบสอบถาม โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านองค์การ รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน ด้านการศึกษา และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ผลรวมกันกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ ด้านการศึกษา ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จาก *การสนทนากลุ่ม* ที่ระบุ

ว่า ต้องการสร้างสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาบุคคลในโรงเรียนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน ศักยภาพภาวะผู้นำ ด้านบุคคล ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จาก*การสนทนากลุ่ม*ที่ระบุว่า ศักยภาพภาวะผู้นำที่ต้องการได้รับการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านการคิดสร้างสรรค์ผลงาน การบริหาร โดยมองในเชิงของการสร้างสรรค์งานในการพัฒนาคุณภาพทั้งของนักเรียนและของโรงเรียน รวมทั้งต้องการหาวิธีการให้ครูสร้างสรรค์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน ศักยภาพภาวะผู้นำ ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ การวางแผนกลยุทธ์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จาก*การสนทนากลุ่ม*ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีมีความต้องการพัฒนากลยุทธ์สถานศึกษาที่ตอบสนองต่อความท้าทายในการพัฒนาให้นักเรียนและสถานศึกษาก้าวสู่มาตรฐานในระดับสากล

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน ศักยภาพภาวะผู้นำ ด้านองค์การ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จาก*การสนทนากลุ่ม*ที่ระบุว่า มีความต้องการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีต้องการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน ศักยภาพภาวะผู้นำ ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จาก*การสนทนากลุ่ม*ที่ระบุว่า ผู้บริหารจะต้องมีการสร้างเครือข่ายในการพัฒนา และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นในการพัฒนาการศึกษาาร่วมกันทั้งบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียน

2. ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในประเทศไทย

การพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในประเทศไทย สามารถนำเสนอผลการพัฒนาออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ด้านขั้นตอนการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ และด้านการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ

ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ด้านการศึกษา เรื่อง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ด้านบุคคล เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
3. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน เรื่อง การวางแผนกลยุทธ์
4. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ด้านองค์การ เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
5. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เรื่อง ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น

เมื่อได้ประเด็นสำคัญในเรื่องที่จะพัฒนาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ปรากฏผลการศึกษาว่าแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรประกอบด้วยหลักการและแนวคิดที่สำคัญ ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ด้านการศึกษา เรื่อง การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สาระสำคัญประกอบด้วย ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดหลักของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ลักษณะ/ประเภทของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ขั้นตอนการนำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในโรงเรียน และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ด้านบุคคล เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สาระสำคัญประกอบด้วย ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลักการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ วิธีพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน เรื่อง การวางแผนกลยุทธ์ สาระสำคัญประกอบด้วย ความหมายและความสำคัญของแผนกลยุทธ์ การจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา การจัดทำ SWOT การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ของโรงเรียน และบทบาทของผู้บริหารกับการจัดทำแผนกลยุทธ์การศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

4. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ด้านองค์การ เรื่อง การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สาระสำคัญประกอบด้วย ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา ขอบข่ายของทรัพยากรทางการศึกษา แหล่งทรัพยากรทางการศึกษา ความสำคัญของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หลักการในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการบริหารทรัพยากรการศึกษา และแนวทางการบริหารทรัพยากรการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา

5. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เรื่อง การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่น สาระสำคัญประกอบด้วย ความหมายของแรงบันดาลใจ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยการสร้างแรงบันดาลใจ แบบของภาวะผู้นำที่สร้างแรงบันดาลใจ วิธีการสร้างแรงบันดาลใจ และผู้นำกับการสร้างแรงบันดาลใจ

2.2 ด้านขั้นตอนการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บโดยใช้กรอบแนวคิดตามกระบวนการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ดังนี้

1) การออกแบบชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ

ผู้วิจัยได้พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบชุดฝึกอบรม และทำการวิเคราะห์ผู้เข้ารับการอบรมเพื่อให้ทราบถึงความรู้พื้นฐาน สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานและศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้เข้ารับการอบรมจำเป็นต้องมี จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา การออกแบบการฝึกอบรมได้คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผู้เข้ารับการอบรมทั้งในด้านปริมาณของเนื้อหา ความยากง่ายของเนื้อหา และลักษณะเนื้อหา ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จากนั้นได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดกิจกรรมและขั้นตอนการฝึกอบรม กำหนดสื่อประกอบการฝึกอบรม และกำหนดวิธีการและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลการฝึกอบรม

2) การสร้างชุดฝึกอบรม การสร้างชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ดำเนินการตามขั้นตอนโดยสำรวจความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ผลการสำรวจความต้องการในการได้รับการพัฒนา ออกแบบชุดฝึกอบรมและจัดทำร่างเอกสารชุดฝึกอบรมตามกรอบเนื้อหาผ่านเว็บ ศึกษารวบรวมและสังเคราะห์เอกสารประกอบชุดฝึกอบรม และจัดทำพิมพ์เขียวแบบทดสอบ (Test blueprint) รวมทั้งสร้างแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.3 ด้านการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ

หลังจากการสร้างชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยนำชุดฝึกอบรมหาประสิทธิภาพโดยการประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ โดยกระบวนการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการเพื่อการประเมินของผู้วิจัย โดยจะทำการวิเคราะห์โครงสร้างการวิจัยรวมทั้งการศึกษาระยะการเรียนรู้ต่าง ๆ ของชุดฝึกอบรม และทำการจัดทำโครงสร้างของชุดฝึกอบรม ให้เป็นหน่วยการฝึกอบรม ซึ่งการประเมินชุดฝึกอบรมจะเน้นความตรงเชิงเนื้อหา และการออกแบบกิจกรรมที่จะดำเนินการฝึกอบรม สำหรับโครงสร้างของบทเรียน ประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ สาระการอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการอบรม การวัดผลและประเมินผลการฝึกอบรม สำหรับการประเมินจะดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการเพื่อการประเมินของผู้วิจัย และการประเมินความตรงด้านเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยเมื่อผ่านกระบวนการถ่ายทำบทบรรยายและจัดทำชุดฝึกอบรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดแล้ว จะนำเสนอผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาของร่างต้นแบบหน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลาในการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ และความเชื่อมโยงของหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ

2) ขั้นตอนที่ 2 การประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินชุดฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญ จะพิจารณาถึงสาระสำคัญ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดกิจกรรม สื่อประกอบการฝึกอบรม และ

การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บในแต่ละชุดทั้ง 5 ชุด มีค่า CVI อยู่ระหว่าง 0.94 -0.96 ซึ่งถือว่ามิตั้งนี้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

3. ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ปรากฏผลดังนี้

3.1 การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 การพัฒนาความสามารถในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

การพัฒนาความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีที่แสดงถึงศักยภาพภาวะผู้นำ พบว่า ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความสามารถในการเขียนโครงการที่แสดงถึงศักยภาพภาวะผู้นำ อยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 78.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

ความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของการสอนบนเว็บไซต์ที่ใช้ในการฝึกอบรม ด้านสื่อประกอบการฝึกอบรมผ่านเว็บ ด้านวิทยากรประจำชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ด้านการบริหารชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ด้านชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ และด้านความรู้ที่ได้รับจากชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมผ่านเว็บกับตัวผู้เข้ารับการอบรม ความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สำหรับรายการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมกับระยะเวลาที่เปิดอบรม ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่เปิดอบรม และความเหมาะสมของช่วงเวลาจัดให้มีการฝึกอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับ

2) ด้านสื่อประกอบในชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความสอดคล้องของสื่อกับชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ความเหมาะสมของคุณภาพสื่อ ความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น Web Links และความชัดเจนของกิจกรรมในแผนการฝึกอบรม ตามลำดับ

3) ด้านประสิทธิภาพของการสอนบนเว็บไซต์ที่ใช้ในการฝึกอบรม รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าสู่ระบบการฝึกอบรม และความสะดวกในการลงทะเบียนเข้ารับการอบรม สำหรับรายการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้บทเรียนด้วยตนเอง และความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรมกับระบบการฝึกอบรม ตามลำดับ

4) ด้านวิทยากรประจำชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ รายการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ความสามารถของวิทยากร การกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของเนื้อหาการฝึกอบรม การสรุปประเด็นหรือการทบทวนความรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ตามลำดับ

5) ด้านการบริหารชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการวางแผนเตรียมการในการฝึกอบรม มีการประสานงานกับผู้เข้ารับการอบรม สำหรับรายการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประโยชน์ของโครงการฝึกอบรม และมีการกำกับติดตามการฝึกอบรม ตามลำดับ

6) ด้านความรู้ที่ได้รับจากชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ รายการที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับตรงกับความต้องการ การใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงต่อไปได้ ความรู้ความเข้าใจและความสามารถที่ได้จากเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นหลังการอบรมและความเพียงพอของความรู้ที่ได้รับ ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

2.1 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ

จากผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี พบว่า ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ ภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สังคมในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ผู้บริหารที่เป็นสตรีมากขึ้น อันเกิดจากการได้รับสิทธิและความเสมอภาค และเนื่องจากสตรีในปัจจุบันมีการศึกษามากขึ้น รวมทั้งสังคมเปิดโอกาสให้สตรีได้พัฒนาตนเอง จนทำให้สตรีได้มีบทบาทในสังคมและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ นอกจากนี้ ความสามารถในการทำงานของผู้หญิงที่เพิ่มขึ้นและหลากหลายยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของผู้หญิงที่มีต่อบทบาททางเศรษฐกิจของสังคมและประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) และมีการคาดการณ์ว่าในอนาคต สตรีจะมีโอกาสเท่าเทียมกับเพศชายมากขึ้นในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร เพราะสังคม ปัจจุบันต่างให้การยอมรับในบทบาทของสตรีมากขึ้นว่ามีความสามารถในการบริหารงานได้ดีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเพศชาย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558) จึงทำให้ผลการศึกษาถึงความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งระบุว่า สถานภาพการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในสังคมไทยได้รับการยอมรับมากขึ้น และมองว่าคุณลักษณะเฉพาะของสตรีที่ช่วยให้การปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เช่น ความละเอียดอ่อน ความรอบคอบ ความนุ่มนวล ความยืดหยุ่น และสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น รวมทั้งผลการสนทนากลุ่มยังระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีมีความท้าทายในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีความคาดหวังในการพัฒนา

คุณภาพของสถานศึกษาให้คงอยู่ และศักยภาพภาวะผู้นำที่ต้องการได้รับการพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านการคิดสร้างสรรค์ผลงานการบริหาร รวมทั้งต้องการหาวิธีการให้ครูสร้างสรรค์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีความรู้สึกรักและเป็นเจ้าของผลงานการพัฒนาทุกด้าน การพัฒนาในด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคคลในโรงเรียนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คุณธรรมทางวิชาชีพ ความมุ่งมั่นในการพัฒนางาน การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการควบคุมอารมณ์ของตนเอง นอกจากนี้ ผลงานวิจัยของ Agezo (2010) ได้ระบุว่าภาวะผู้นำสตรีเป็นคุณลักษณะเฉพาะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นสตรีที่สามารถทำความเข้าใจในประเด็นวิสัยทัศน์และพันธกิจให้ครูทั่วทั้งโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบทั่วกัน นอกจากนี้ยังสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ช่วยสนับสนุนความคิดเชิงสร้างสรรค์ การออกแบบและการนำโครงการสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะเฉพาะและความท้าทายในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีจะโดดเด่นในเรื่องของความยืดหยุ่นและสัมพันธภาพ แต่จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2558) กลับพบว่า ความก้าวหน้าในอาชีพของผู้หญิง เมื่อเปรียบเทียบกับโอกาสความก้าวหน้าในการได้รับการสนับสนุนให้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งระดับสูงระหว่างผู้หญิงและผู้ชายกลับมีความแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่พบว่า ผู้ชายมีความก้าวหน้าในอาชีพเร็วกว่าผู้หญิงและผู้หญิงได้รับโอกาสในการสนับสนุนให้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารน้อยกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะในหน่วยงานภาครัฐของไทย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558) รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wu, Chinho & Lee (2000) ที่พบว่า ผู้จัดการสตรีของประเทศญี่ปุ่นจะประสบปัญหามากในประเด็นเกี่ยวกับเพศและบทบาททางสังคมที่สถานที่ทำงานจะปกครองโดยเพศชาย ประกอบกับความก้าวหน้าหรือโอกาสในการบริหารของข้าราชการสตรียังมีข้อจำกัดเพราะขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลฉวี ประเสริฐสุข (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในอาชีพของผู้บริหารสตรีในธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับความสำเร็จในอาชีพด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง คือ การสนับสนุนจากองค์กร ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหารสตรีจำเป็นต้องแสดงศักยภาพภาวะผู้นำให้เห็นอย่างเด่นชัดเพื่อให้ได้รับการยอมรับให้มีโอกาสในการพัฒนาความก้าวหน้าของตน ประกอบกับยังมีผู้บริหารสตรีอีกจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะไม่เหมาะสมในการเป็นผู้นำ คือไม่มีความสามารถในการตัดสินใจ ไม่กล้าเสี่ยง และไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ผู้บริหารสตรียังมีความจำเป็นในการที่ต้องการจะได้รับการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำในทุก ๆ ด้านให้โดดเด่นเพื่อความเหมาะสมในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารในระดับที่สูงขึ้น จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีในการได้รับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

จากการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี จะเห็นได้ว่า ผลการประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บในแต่ละชุดทั้ง 5 ชุด มีค่า CVI อยู่ระหว่าง 0.94 -0.96 ซึ่งถือว่ามีดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะชุดฝึกอบรมผ่านเว็บได้รับการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บที่เป็นไปตามหลักการและขั้นตอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระบบของการฝึกอบรมที่มีคุณภาพตามกระบวนการของการออกแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บของ Driscoll (2002) นับตั้งแต่การออกแบบการประเมินความจำเป็นของผู้เรียนซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารอบแนวคิดในการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำจากเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ ศึกษาความต้องการในการได้รับการพัฒนาจากผู้บริหารสถานศึกษาสตรี จัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาสตรีเพื่อยืนยันความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี จากนั้นจึงนำผลการศึกษามาจัดทำร่างเอกสารชุดฝึกอบรมตามกรอบการฝึกอบรมผ่านเว็บโดยมีการเตรียมการและการประเมินคุณภาพของชุดฝึกอบรมและบทเรียนอย่างเป็นขั้นตอนและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงได้พัฒนาบทเรียนชุดฝึกอบรมผ่านเว็บ ประกอบด้วย การพัฒนาร่างต้นแบบบทเรียน โดยนำเนื้อหาหาวิเคราะห์และออกแบบสื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรม ดำเนินการจัดทำแผนการฝึกอบรมและดำเนินการถ่ายทำบทบรรยายตามรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นเมื่อดำเนินการถ่ายทำบทบรรยายเสร็จสิ้นแล้ว จึงดำเนินการสร้างบทเรียนโดยนำบทเรียนที่มีการบันทึกคำบรรยายประกอบเข้าระบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web-based instruction) จัดทำพิมพ์เขียวแบบทดสอบ (Test blueprint) รวมทั้งสร้างแบบทดสอบประจำชุดฝึกอบรมผ่านเว็บก่อนและหลังการฝึกอบรมผ่านเว็บ โดยพิจารณาถึงเกณฑ์การอบรมและการออกแบบการประเมินโดยในแต่ละส่วนที่จะต้องเชื่อมโยงถึงกัน นำไปสู่การพัฒนากระบวนการฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตชุดฝึกอบรมของ ศิริพรรณ สายหงษ์ และสมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2534) และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนการสอนผ่านเว็บ หรือ WBI (Web-based instruction) ที่เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพสูงในการจัดการเรียนการสอน (วรรณุช เนตรพิศาลวนิช, 2544; ถนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลหาจรัสแสง, 2545; ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2546; Vangilder, 1999; Driscoll, 2002; Saks & Haccoun, 2010)

2.3 ผลการทดลองใช้และประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน ศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี

จากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ ปรากฏว่า ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการอบรม พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า ผู้เข้าอบรม

ส่วนใหญ่มีความสามารถในการจัดทำโครงการการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในระบบและกระบวนการการฝึกอบรมซึ่งผู้วิจัยได้จัดเตรียมไว้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมผู้เข้ารับการอบรมเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการและวิธีการอบรมชุดฝึกอบรมผ่านเว็บก่อนการฝึกอบรมผ่านเว็บ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือชุดฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาประกอบการฝึกอบรม และที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การพัฒนาชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่ได้จัดวางไว้อย่างเหมาะสม และชุดฝึกอบรมผ่านเว็บได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในด้านของการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดลำดับสาระการนำเสนอ การผลิตชุดฝึกอบรม ทั้งในส่วนของคู่มือการฝึกอบรมและสื่อในชุดฝึกอบรม และมีขอบข่ายการประเมินชุดฝึกอบรมครอบคลุมทั้งด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา สาระ และการประเมินก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรม (นิพนธ์ ศุขปริดี, 2537) อีกทั้งกระบวนการของการออกแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บ ถือได้ว่ามีความเหมาะสมในการพัฒนาชุดฝึกอบรมผ่านเว็บในครั้งนี้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ประกอบด้วย การประเมินความจำเป็นของผู้เรียน การเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด โดยนำรูปแบบของการฝึกอบรมผ่านเว็บมาใช้ การออกแบบบทเรียน การสร้างแผนงาน และการประเมินผล (Driscoll, 2002) ที่เหมาะสมก็เป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับผลการพัฒนาของ อังกูร พุทธิเนตร (2549) ปิยะ ศักดิ์เจริญ (2555) และ พิศมัย สอนสาและคณะ (2557)

นอกจากนี้ การพัฒนาคุณภาพของสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมก็ถือเป็นส่วนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บในการวิจัยฉบับนี้ ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพที่การประเมินชุดฝึกอบรมในภาพรวมและการประเมินบทเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งร่างต้นแบบหน่วยการเรียนรู้ การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ และการปรับปรุงเนื้อหาและโครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ ทำให้ชุดฝึกอบรมผ่านเว็บมีคุณภาพ สามารถนำไปพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับผลการประเมินชุดฝึกอบรมผ่านเว็บในด้านความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมผ่านเว็บ ผู้เข้ารับการอบรมประเมินว่า ภายหลังจากอบรมผ่านเว็บมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการพัฒนาของ เมธิ ปิยะคุณ และ สุรัชย์ เลิศธนาผล (2551) และ ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ (2555) ที่พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสื่อประกอบการฝึกอบรมผ่านเว็บ ด้านเว็บไซต์ที่ใช้ในการฝึกอบรม และด้านความพึงพอใจเนื้อหาและระบบผ่านเว็บ ที่เป็นเช่นนี้เพราะตามที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า ชุดฝึกอบรมชุดนี้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ตรงตามความต้องการ มีคุณภาพและประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างเห็นผลชัดเจน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้เข้ารับการอบรมจะมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบางประเด็นอยู่ในระดับมากแต่ค่าเฉลี่ยนั้นยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับรายการอื่น เช่น ความเหมาะสมของช่วงเวลาจัดให้มีการฝึกอบรมในแต่ละชุดฝึกอบรม ความชัดเจนของกิจกรรมในแผนการฝึกอบรม ความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรมกับระบบการฝึกอบรม การสรุปประเด็น ทบทวนความรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงเพื่อเกิดความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลจากการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมแล้วปรากฏว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นก่อนการอบรม รวมทั้งผู้เข้ารับการอบรมประเมินว่าหลังการอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในบางรายการอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บไปใช้ในการฝึกอบรมหรือใช้ในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนางานวิชาการได้เป็นอย่างดี

3.1.2 จากผลการทดลองใช้ ปรากฏบางประเด็นที่จะต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม ได้แก่ ความเหมาะสมของเวลาที่จัดให้มีการฝึกอบรมในแต่ละชุดฝึกอบรม ความชัดเจนของกิจกรรมในแผนการฝึกอบรม ความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรมกับระบบการฝึกอบรม การสรุปประเด็น ทบทวนความรู้ ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้ผู้สนใจนำไปปรับปรุงเพื่อเกิดความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.2.1 ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะการอบรมออนไลน์หรืออบรมผ่านเว็บในประเด็นศักยภาพของผู้บริหารในด้านอื่น ๆ